

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 47
Τ.Κ. : 106 76 Αθήνα
Τηλ . : 210- 3648044
          : 210- 3648048
Φαξ : 210- 3648049
E-mail : info@enne.gr
Πληροφορίες: Α. Δάγλας

Αθήνα, 12/06/2017

Αρ. Πρωτ: 827

ΠΡΟΣ: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ
ΥΓΕΙΑΣ-ΤΜΗΜΑ Α'
ΑΝΑΠΛ.ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ
κ. Α. ΔΑΝΙΗΛΙΔΟΥ

ΚΟΙΝ: ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ κ. Α. ΞΑΝΘΟ
ΑΝΑΠΛ. ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΓΕΙΑΣ κ. Π.ΠΟΛΑΚΗ
Γ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
κ. Γ.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟ

ΘΕΜΑ: «Απαράδεκτη απόπειρα φίμωσης της ΕΝΕ και παρερμηνεία βασικών εννοιών»

Με αφορμή το υπ'αριθμ.πρωτ. Γ4α/Γ.Π.οικ. 41390/01-06-2017 έγγραφο της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Επαγγελματιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας κ. **Δανιηλίδου** με θέμα «*Σχετικά με Υπόμνημα της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος για το θεσμό του Εφημερεύοντος Νοσηλευτή*», έχουμε να παρατηρήσουμε τα ακόλουθα.

1. Αρχικώς οφείλουμε **να εκφράσουμε την έκπληξή μας** αναφορικά με την ρητή μνεία κάποιων «*τηλεφωνικών οχλήσεων*» προς την υπηρεσία σας, οι οποίες οχλήσεις φέρονται να σας ώθησαν στην έκδοση του επίμαχου εγγράφου. Όπως γίνεται αντιληπτό, η συγκεκριμένη αναφορά είναι εντελώς **αόριστη**, ιδίως κατά το μέρος που δεν προσδιορίζεται ούτε ποιοι όχλησαν τηλεφωνικώς την υπηρεσία σας, ούτε πότε σας όχλησαν, ούτε, βέβαια, ποιο ήταν το ακριβές αντικείμενο της όχλησης. Σε κάθε περίπτωση οφείλουμε να παρατηρήσουμε, **ότι η έκδοση δημοσίων εγγράφων από μια δημόσια αρχή κατ'επίκληση και ένεκα αμιγώς τηλεφωνικών οχλήσεων είναι τουλάχιστον εντυπωσιακή και πρωτότυπη, θυμίζοντας συζήτηση γειτονιάς...**

2. Πέραν τούτων, αναφορικά με το ζήτημα του προσδιορισμού των αρμοδιοτήτων της Ένωσης Νοσηλευτών Ελλάδος (ΕΝΕ-ΝΠΔΔ) υπογραμμίζονται τα κάτωθι: Όπως ήδη γνωρίζετε η ΕΝΕ συστήθηκε δυνάμει των διατάξεων του Νόμου 3252/2004 υπό την μορφή ΝΠΔΔ, ενώ έκτοτε λειτουργεί ως επαγγελματικός σύλλογος, ήτοι ως ΝΠΔΔ σωματειακής φύσεως, όλων των νοσηλευτών της χώρας, προβλεπομένης ρητώς της υποχρεωτικής εγγραφής αυτών στα μητρώα της, κατά το πρότυπο άλλων ΝΠΔΔ αντίστοιχης νομικής φύσης, όπως είναι οι Δικηγορικοί Σύλλογοι, οι Ιατρικοί Σύλλογοι κλπ.

Σημειωτέον εν προκειμένω, ότι το Συμβούλιο της Επικρατείας και τα Διοικητικά Δικαστήρια αναγνωρίζουν την συνδρομή του στοιχείου του εννόμου συμφέροντος υπέρ πλήθους αντίστοιχης φύσης συλλόγων σε υποθέσεις, που σχετίζονται εν γένει με την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας που ρυθμίζει ένας έκαστος των συλλόγων αυτών (βλέπε ενδεικτικώς ΣτΕ 4433/2015, ΔΕΦΑΘ 731/2017 κ.ά.). Με άλλα λόγια η νομολογία του Ανωτάτου Ακυρωτικού Δικαστηρίου της χώρας δέχεται εμμέσως πλην σαφώς, ότι υπέρ των ΝΠΔΔ σωματειακής φύσης λειτουργεί μια μορφή τεκμηρίου αρμοδιότητας γύρω από κάθε ζήτημα που άπτεται της άσκησης του επαγγέλματος που ρυθμίζει έκαστος σύλλογος.

Με βάση τα παραπάνω πάγια νομολογιακά πορίσματα είναι **ερμηνευτικώς αδιανόητο** να υποστηρίζεται η άποψη ότι η ΕΝΕ, ως επαγγελματικός σύλλογος όλων των νοσηλευτών της χώρας, αδυνατεί ή δεν φέρει την αρμοδιότητα να εκφέρει άποψη επί ζητημάτων προσδιορισμού των καθηκόντων των νοσηλευτών ή λειτουργίας του θεσμού του εφημερεύοντος νοσηλευτή και να επικοινωνεί την άποψή της στον φυσικό χώρο άσκησης της νοσηλευτικής, που δεν είναι άλλος από τα νοσοκομεία.

Κατά το μέρος, λοιπόν, που το επίμαχο έγγραφο αναφέρει χαρακτηριστικώς ότι «*θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 3252/2004 (...) προκύπτει ότι στις αρμοδιότητες της ΕΝΕ δεν εμπίπτει η έκδοση εγγράφων που να αφορούν σε θέματα καθηκόντων των Νοσηλευτών*», **φέρεται να παραγνωρίζει πλήρως την ίδια τη νομική φύση της ΕΝΕ** και συνάμα τον τρόπο λειτουργίας όλων ανεξαιρέτως των ΝΠΔΔ σωματειακής φύσης. **Ομολογουμένως, δε, μια τέτοια αντίδραση από την καθ'ύλην αρμόδια και εμπειρότατη Διεύθυνση Επαγγελματιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας δεν ήταν και η πλέον αναμενόμενη.**

3. Ωστόσο, πέραν των ως άνω γενικής φύσεως τοποθετήσεων και προς αντίκρουση των ισχυρισμών που αναπτύσσονται εν σχέσει με τις αρμοδιότητες της ΕΝΕ, δεν γίνεται να μην αναφερθούμε διεξοδικώς στις ειδικές διατάξεις του άρθρου 2 του Νόμου 3252/2004.

Σας υπενθυμίζουμε, λοιπόν, ότι σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις, «Οι σκοποί της Ε.Ν.Ε. είναι οι εξής: **1.** Η προαγωγή και ανάπτυξη της Νοσηλευτικής ως ανεξάρτητης και αυτόνομης Επιστήμης και Τέχνης, για την εξύψωση του θεσμού και την εξασφάλιση υψηλής στάθμης φροντίδας και υγείας στο κοινωνικό σύνολο. **2.** Η έρευνα, ανάλυση και μελέτη των νοσηλευτικών θεμάτων και η σύνταξη και υποβολή επιστημονικά τεκμηριωμένων μελετών για τα διάφορα νοσηλευτικά προβλήματα της χώρας. **3.** Η διατύπωση εισηγήσεων για νοσηλευτικά θέματα με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν πρόσκλησης από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. **4.** Η συμβολή στην εξεύρεση και εφαρμογή μεθόδων και τρόπων για ορθολογική διοίκηση και διαχείριση των πόρων της. **5.** Η εισήγηση για θέματα εκπαίδευσης - μετεκπαίδευσης - συνεχιζόμενης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του νοσηλευτικού κλάδου, η αξιοποίηση προς το σκοπό αυτό υποτροφιών και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και η υλοποίηση τους. **6.** Η συμμετοχή στην υλοποίηση προγραμμάτων επιχορηγούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση που άμεσα ή έμμεσα έχουν σχέση με τη Νοσηλευτική. **7.** Η έκδοση των απαιτούμενων για την απόκτηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος πιστοποιητικών στα μέλη της, η τήρηση μητρώων, καθώς και ο περιορισμός της αντιποίησης της άσκησης του επαγγέλματος. **8.** Η συνεργασία με τους φορείς που παρέχουν νοσηλευτική εκπαίδευση και φροντίδα. **9.** Η αξιολόγηση της παρεχόμενης νοσηλευτικής φροντίδας. **10.** Η συμμετοχή στα εκάστοτε θεσμοθετημένα όργανα που αφορούν το νοσηλευτικό επάγγελμα, αλλά και τη γενικότερη χάραξη πολιτικής στον τομέα της Υγείας. **11.** Η εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς του νοσηλευτικού κλάδου. **12.** Η έκδοση περιοδικού, ενημερωτικού δελτίου, συγγραμμάτων και φυλλαδίων που αφορούν τη νοσηλευτική για την ενημέρωση των μελών της, αλλά και του κοινωνικού συνόλου. **13.** Ο καθορισμός και η διασφάλιση της ελεύθερης άσκησης του νοσηλευτικού επαγγέλματος. **14.** Η εισήγηση για τον καθορισμό των νοσηλευτικών πράξεων και την κοστολόγηση τους. **15.** Ο έλεγχος τήρησης του κώδικα νοσηλευτικής δεοντολογίας και η προαγωγή των δεοντολογικών ηθών και εθίμων του νοσηλευτικού επαγγέλματος. **16.** Η μελέτη υγειονομικών θεμάτων και η οργάνωση επιστημονικών νοσηλευτικών συνεδρίων. **17.** Η δημιουργία συναδελφικού πνεύματος μεταξύ των μελών της. **18.** Η επιστημονική προαγωγή των μελών της. **19.** Η συμβολή στην

προστασία της υγείας του Ελληνικού Λαού. **20.** Η διοργάνωση, εποπτεία και μοριοδότηση εκπαιδευτικών και επιστημονικών προγραμμάτων και εκδηλώσεων στο πλαίσιο της συνεχιζόμενης νοσηλευτικής εκπαίδευσης. **21.** Η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και συναφών προς αυτήν δραστηριοτήτων (έρευνες - μελέτες, συνέδρια, εκπαιδευτικά βοηθήματα για τους καταρτιζόμενους, συμμετοχή σε ολοκληρωμένα προγράμματα, κοινοτικές πρωτοβουλίες, δράσεις προώθησης και υποστήριξης της απασχόλησης), με τη δημιουργία Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Ένα και Κέντρου Δια Βίου Μάθησης Επιπέδου Δύο».

Από την μελέτη των ως άνω διατάξεων ευχερώς συνάγεται, ότι **η ΕΝΕ φέρει την αρμοδιότητα για την ενασχόληση με κάθε ζήτημα που άπτεται της νοσηλευτικής επιστήμης και της άσκησης του νοσηλευτικού επαγγέλματος.** Για παράδειγμα, στα σημεία 2 και 3 των προαναφερθεισών διατάξεων απαριθμούνται ως σκοποί της ΕΝΕ **(2)** η έρευνα, ανάλυση και μελέτη των νοσηλευτικών θεμάτων και η σύνταξη και υποβολή επιστημονικά τεκμηριωμένων μελετών για τα διάφορα νοσηλευτικά προβλήματα της χώρας και **(3)** η διατύπωση εισηγήσεων για νοσηλευτικά θέματα με δική της πρωτοβουλία ή κατόπιν πρόσκλησης από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Όπως προκύπτει εκ των ανωτέρω, η ΕΝΕ δραστηριοποιείται γύρω από κάθε νοσηλευτικό ζήτημα, ενώ έχει εκ του Νόμου την δυνατότητα να διατυπώνει εισηγήσεις επί νοσηλευτικών θεμάτων ακόμη και με δική της πρωτοβουλία, **άνευ προηγούμενης πρόσκλησης από τον Υπουργό Υγείας.** Είναι, δε, απόλυτα σαφές, ότι τα ζητήματα των καθηκόντων των Νοσηλευτών ή του θεσμού του Εφημερεύοντος Νοσηλευτή αναγκαστικώς εντάσσονται στην έννοια του «νοσηλευτικού θέματος», όπως η εν λόγω έννοια χρησιμοποιείται από τον Νομοθέτη στις διατάξεις του άρθρου 2 του Νόμου 3252/2004.

Οποιαδήποτε αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή μάλλον φανερώνει αδυναμία ορθής προσέγγισης και πλήρους κατανόησης του περιεχομένου και της έννοιας σαφέστατων νομοθετικών ρυθμίσεων, ενώ σίγουρα δεν τιμά τον εμπνευστή της.

4. Περαιτέρω, δοθέντος ότι με το επίμαχο έγγραφο **επιχειρείται επί της ουσίας ο περιορισμός των αρμοδιοτήτων της ΕΝΕ** εν σχέσει με τον προσδιορισμό των νοσηλευτικών καθηκόντων και η απόδοση του σχετικού τεκμηρίου αρμοδιότητας στο Εθνικό Συμβούλιο Ανάπτυξης Νοσηλευτικής (ΕΣΑΝ), χωρούν οι εξής σκέψεις.

Χωρίς να διακατεχόμεθα από οποιαδήποτε διάθεση σύγκρισης μεταξύ της ΕΝΕ και του ΕΣΑΝ, οφείλουμε να παρατηρήσουμε τα εξής. Το ΕΣΑΝ, το οποίο διαθέτει **διορισμένο**

συμβούλιο, συστήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 106 του Νόμου 2071/1992, ενώ οι αρμοδιότητές του προσδιορίστηκαν με την υπ'αριθμ. Υ7/3147/1993 Απόφαση του Υπουργού Υγείας, Πρόνοιας & Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως αυτή ισχύει μετά την τροποποίησή της από την υπ'αριθμ. Υ7β/Γ.Π.οικ.16556/2003 αντίστοιχη υπουργική απόφαση.

Αντιστρόφως η ΕΝΕ, που λειτουργεί δι' αιρετών οργάνων διοίκησης, συστήθηκε με τον μεταγενέστερο Νόμο 3252/2004, ενώ οι σκοποί και οι αρμοδιότητές της περιγράφονται στον ίδιο τον Νόμο, ο οποίος εξ απόψεως τυπικής ισχύος σαφώς υπερισχύει μιας υπουργικής απόφασης.

Ενόψει των παραπάνω κρίσιμων επισημάνσεων, και δοθέντος ότι οι αρμοδιότητες της ΕΝΕ και του ΕΣΑΝ σε πολλά σημεία ταυτίζονται, οφείλουμε να υπογραμμίσουμε, ότι η εφαρμογή των διατάξεων μιας υπουργικής απόφασης, που ρυθμίζει την λειτουργία του ΕΣΑΝ, δεν μπορεί να φτάνει μέχρι του σημείου να αποδυναμώνει ή να αναιρεί την εφαρμογή των αφενός νεότερων, αφετέρου υπέρτερης τυπικής ισχύος διατάξεων του Νόμου 3252/2004.

5. Συνοψίζοντας, το επίμαχο υπ'αριθμ.πρωτ. Γ4α/Γ.Π.οικ. 41390/01-06-2017 έγγραφο της Αναπληρώτριας Προϊσταμένης της Διεύθυνσης Επαγγελματιών Υγείας του Υπουργείου Υγείας φέρεται να έρχεται σε αντίθεση με το γράμμα και το πνεύμα των ρυθμίσεων του Νόμου 3252/2004, αδυνατώντας να συλλάβει πλήρως την έννοια, τους σκοπούς και τις αρμοδιότητες ενός ΝΠΔΔ σωματειακής φύσεως, όπως είναι η ΕΝΕ.

Σε κάθε περίπτωση η ΕΝΕ, μέσω των αιρετών οργάνων διοικήσεώς της, θα συνεχίσει να αναπτύσσει το σύνολο των αρμοδιοτήτων που της απονέμει ο Νόμος 3252/2004 με γνώμονα πάντα το συμφέρον της Νοσηλευτικής, των Νοσηλευτών και της δημόσιας υγείας, καταγγέλλοντας κάθε παρόμοια απόπειρα φίμωσης και παρέμβασης στην εσωτερική λειτουργία της, απ' όπου κι αν αυτή προέρχεται.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δημήτριος Σκουτέλης

Αριστείδης Δάγλας